

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 24. januar 2015
Kontor: Sikkerheds- og
Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Rasmus Krogh Pedersen
Sagsnr.: 2015-0035-0275
Dok.: 1458764

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål A fra Folketingets Retsudvalg den 27. januar 2015

Samrådsspørgsmål A:

”Vil ministeren redegøre nærmere for initiativerne i lovforslaget, herunder redegøre for om og i givet fald hvordan forslaget gør det muligt at skride effektivt ind over for Syrienskrigere, der er udrejst, uden at myndighederne inden afrejsen har været opmærksomme på de pågældende, og i forlængelse heraf redegøre for regeringens holdning til, om Venstres, Dansk Folkepartis, Liberal Alliances og de Konservatives forslag om at indføre forbud mod ophold i konfliktzoner uden forudgående myndighedsgodkendelse ikke netop vil give myndighederne mulighed for at skride ind i disse sager?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Tom Behnke (KF), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Martin Henriksen (DF) og Martin Geertsen (V).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

1. Konflikten i Syrien og Irak udgør for tiden den væsentligste faktor i terrortruslen mod Danmark.

De personer, der rejser fra Danmark til Syrien og Irak for at deltage i kampene, tilslutter sig nu i altovervejende grad ISIL. De får bl.a. konkrete, militære færdigheder. Og de kan blive stærkt radikaliserede, forræde og voldsparate som følge af de barske forhold i konfliktområdet.

Det indebærer samlet set, at de pågældende kan have en øget vilje og evne til at begå et terrorangreb, når de vender tilbage til Danmark.

Det er en trussel, vi skal tage alvorligt. Og det er i dette lys, man skal se regeringens lovforslag.

Og jeg vil gerne her indledningsvis kvittere for den opbakning, som regeringens lovforslag modtog under 1. behandlingen den 16. januar. Debatten viste jo meget klart, at alle partier i Folketinget er stærkt optaget af at finde løsninger på den udfordring, som vi oplever med de såkaldte foreign fighters.

[Behovet for nye tiltag]

2. Jeg vil i den forbindelse gerne slå fast, at regeringens lovforslag ikke skal ses isoleret. Det er en del af regeringens samlede handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme fra september sidste år.

Og ud over dette konkrete lovforslag, der sikrer, at det kan få håndfaste konsekvenser at lade sig rekruttere til væbnede konflikter i udlandet, undersøger vi også lige nu, om der er behov for at gøre mere.

Vi har bedt Straffelovrådet om at vurdere, om det strafferetlige værn mod deltagelse i og rekruttering til væbnede konflikter er godt nok. Og vi vil sideløbende herved undersøge mulighederne for at fratage personer deres danske statsborgerskab, hvis de deltager i frivillig fremmed militærtjeneste.

3. Vi gør os altså ikke forestillinger om, at vi med dette lovforslag har gjort alt, hvad vi skal gøre i kampen mod foreign fighters. Tværtimod. Vi skal sætte bredt ind. Og vi har hele tiden sagt, at vi vil overveje alle gode forslag.

Det gælder også de borgerlige partiers forslag. Og som jeg også sagde under 1. behandlingen af lovforslaget, så er jeg slet ikke afvisende over for idéen om at indføre et decideret indrejseforbud i Syrien og Irak.

Jeg har meget svært ved at se, hvilket legitimt grundlag helt almindelige borgere i Danmark har for at rejse til Syrien og Irak lige nu.

4. Men vi bliver nødt til at være ærlige omkring, at det vil være et meget stort skridt at indføre et indrejseforbud. Ligesom det faktisk også er et meget stort skridt, vi tager med regeringens lovforslag. For det er indgribende. Men det er også nødvendigt.

Og skal vi gå videre med et tiltag, som det, de borgerlige partier foreslår, så kræver det, at vi tænker os grundigt om. Vi skal sikre, at reglerne udformes på den helt rigtige måde og under hensyn til de nødvendige afvejninger.

Derfor har jeg bedt Justitsministeriet om at afdække, hvilke overvejelser vi skal gøre os, hvis vi ønsker at indføre et indrejseforbud.

[Regeringens lovforslag]

5. Det handler grundlæggende om, hvordan man vil stykke sin lovgivning sammen.

Man kan vælge at rette tiltagene specifikt mod de personer, som politiet *konkret* vurderer kan udgøre en fare.

Det er den tilgang, regeringen har valgt.

Og det betyder altså, at lovforslaget kun retter sig mod en begrænset kreds af personer.

Når det gælder danske statsborgere, retter lovforslaget sig mod de personer, som politiet har grund til at tro, vil rejse til f.eks. Syrien og Irak for at kæmpe.

Og når det gælder herboende udlændinge, så retter lovforslaget sig mod det begrænsede antal personer, som opholder sig eller har opholdt sig i f.eks. Syrien og Irak for at kæmpe.

6. Til gengæld kan vi – fordi der er tale om målrettede tiltag – sætte hårdt ind.

Vi lægger med lovforslaget bl.a. op til, at politiet skal kunne forbyde danske statsborgere at forlade landet, fordi selv en rejse til Sverige eller Tyskland kan være første led i rejsen mod Syrien. Og fordi det kan være svært at stoppe en person, når først han eller hun er kommet til f.eks. Tyrkiet.

Det er – som jeg har sagt flere gange – indgribende. Men det er også nødvendigt set i lyset af den alvorlige trussel, som hjemvendte fra konflikten i Syrien og Irak udgør.

[De borgerlige partiers udspil]

7. Man kunne i stedet vælge at indrette lovgivningen, så tiltagene gælder for et bestemt land eller område.

Det er den model, som de borgerlige partier foreslår.

En sådan model vil gælde for alle danske statsborgere og herboende udlændinge.

Som jeg også sagde under 1. behandlingen forrige fredag, så er det meget, meget voldsomt, at en stat siger til sine indbyggere, hvor man må rejse hen, og hvor man ikke må rejse hen.

Det er vidtgående. Meget vidtgående. Derfor skal vi også tænke os grundigt om, og vi skal have boret det materielle indhold helt ud.

8. For et indrejseforbud til bestemte lande eller områder rejser nogle principielle problemstillinger:

- Hvem skal afgøre, om et land eller område skal optages på listen?
- Er det en opgave for landets justitsminister at bestemme, hvilke lande borgerne må rejse til og ikke må rejse til?
- Risikerer vi indirekte at blåstemple de lande, som ikke optages på listen?
- Og hvordan sikrer vi, at vi ikke ødelægger arbejdsvilkårene for journalister og andre personer, som kan have en helt legitim

grund til – med meget kort varsel – at rejse til verdens brændpunkter?

- Og er det i den forbindelse det rigtige skridt at tage at indføre krav om, at journalister skal søge staten om lov til at rejse ud og foretage nyhedsdækning?

9. Jeg siger ikke, at det ikke kan lade sig gøre at finde gode svar på disse spørgsmål. Men vi skal tænke os grundigt om.

Dermed siger jeg også, at jeg ikke mener, at vi skal gennemføre et sådant væsentligt og kompliceret tiltag som et ændringsforslag til det lovforslag, vi nu behandler.

Et lovforslag om en ordning, som den de borgerlige peger på, vil i givet fald fortjene sin egen offentlige høring og efterfølgende behandling i Folketinget.

[Afrunding]

10. Jeg tror, at vi alle kan være enige om, at vi skal arbejde videre med det her område.

Det er heldigvis ikke uforeneligt med at fremme det lovforslag, som vi nu behandler. Og jeg noterede mig med glæde under 1. behandlingen af lovforslaget, at der ser ud til at være bred opbakning til vores forslag.

Jeg ser frem til den videre behandling i Folketinget, så vi forhåbentlig kan sikre, at det vil have håndfaste konsekvenser at lade sig rekruttere til væbnede konflikter i udlandet.

Tak for ordet.